

D'aquí i d'allà

Contes sobre drets humans

Text: Tina Vallès

Il·lustracions: Laura Magrinyà Panadès

Edita:

UGT.cat

Sindicalistes Solidaris

Rambla del Raval 29-35 baixos – 08001 Barcelona

Tel: 93 412 13 27 – www.sindicalistessolidaris.org

sindicalistes@sindicalistessolidaris.org

Amb el suport de:

**Diputació
Barcelona**

Text: Tina Vallès

Il·lustracions: Laura Magrinyà Panadès

Assessorament lingüístic: Servei Lingüístic UGT de Catalunya

Assessorament tècnic de continguts: Núria Pelay Bargalló

Coordinació: Sally Revuelta

Disseny i maquetació: Benjamí Heras Pino

Impressió: Impremta Torrell

Dipòsit legal: B 16746-2023

Barcelona, setembre de 2023

D'aquí i d'allà

Contes sobre drets humans

Text: Tina Vallès

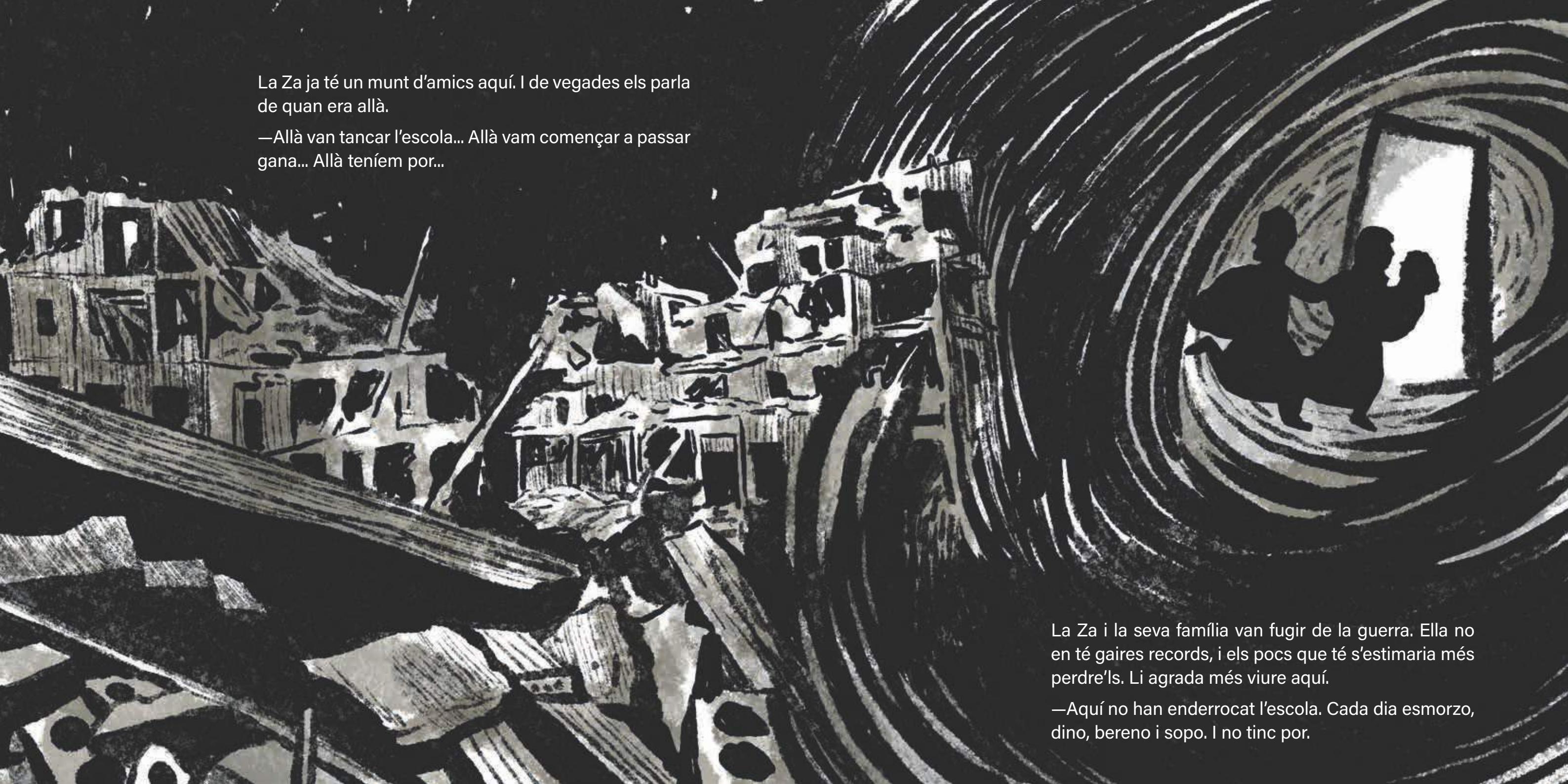
Il·lustracions: Laura Magrinyà Panadès

A classe hi ha una nena que es diu Za però no es diu Za. Fa poc que va arribar amb un nom molt més llarg i difícil. I els altres nens no saben com cridar-la.

—Zahhh... Zajjjj...

Un dia la mestra va fer unes tisores amb els dits i... Txac!, li va tallar el nom.

The illustration is a black and white drawing. The left side shows a city in ruins, with buildings reduced to rubble and debris scattered everywhere. A large, dark, swirling tunnel or vortex dominates the right side of the image. Inside the tunnel, three silhouetted figures are running away from the viewer towards a bright light at the end of the tunnel. The overall mood is one of displacement and the aftermath of conflict.

La Za ja té un munt d'amics aquí. I de vegades els parla de quan era allà.

—Allà van tancar l'escola... Allà vam començar a passar gana... Allà teníem por...

La Za i la seva família van fugir de la guerra. Ella no en té gaires records, i els pocs que té s'estimaria més perdre'ls. Li agrada més viure aquí.

—Aquí no han enderrocat l'escola. Cada dia esmorzo, dino, bereno i sop. I no tinc por.

A l'escola no saben res de la guerra. La Za és una nena més. És feliç aquí. Juga, aprèn i té la panxa plena. I el cel no fa aquell soroll esgarrafós. Però a casa...

Però a casa és diferent. Els pares viuen pendents de la guerra. L'àvia cuina plats d'allà. I la Za es queixa que la casa és plena d'olors i sorolls d'allà.

—Però ara vivim aquí! —remuga.

A casa sembla que encara hi hagi guerra. A la tele sempre hi ha imatges d'allà. Imatges i sorolls. Aquell soroll horrorós del cel. I cares, cares de gana i de por.

—Quan tornem... —diu l'àvia o el pare o la mare.

I la Za fa morros perquè no vol tornar. Vol ser la Za aquí. Sempre aquí.

Divendres a la tarda sempre és especial, a classe. Toca conte en família. Avui venen els pares d'en Samuel i els llegiran un conte.

A la Za li encanta conèixer les altres famílies. Expliquen contes preciosos d'animals que parlen, nenes valentes, nens entremaliats, éssers fantàstics, bruixes bones, llops porucs...

La Za no se'n perd cap detall. «Que diferents», pensa. Les mares no es tapen el cap. Els pares somriuen i no sembla que els preocupi res. Un dia va venir una àvia que treballava! Una àvia! I duia pantalons!

—I ara el sorteig! Aviam qui vindrà la setmana que ve!

La mestra treu un paperet i diu:

—Za, t'ha tocat!

La Za es posa molt contenta. Per fi! Té ganes que els pares i l'àvia coneguin els amics.

Però dilluns a l'hora del pati la Za està moixa i no juga amb ningú. La mestra se li acosta.

—Za, què tens?

—Divendres... Eh... Els papes i la iaia no vindran.

—Ah, no? Per què?

—Sempre estan enfeïnats.

La Za ha tornat de l'escola molt desanimada, i és estrany, perquè sempre ve molt esverada i els explica un munt de coses mentre berena.

—Què li deu passar? —diu l'àvia, amoïnada, quan la Za ja és al llit.

—Demanaré hora amb la mestra —diu el pare.

I la mare fa que sí amb el cap.

Dimarts, la mestra rep els pares de la Za una mica sorpresa.

—Em pensava que no podíeu venir a l'escola.

—Per què? —demana el pare, estranyat.

—Diu la Za que sempre esteu molt enfeinats.

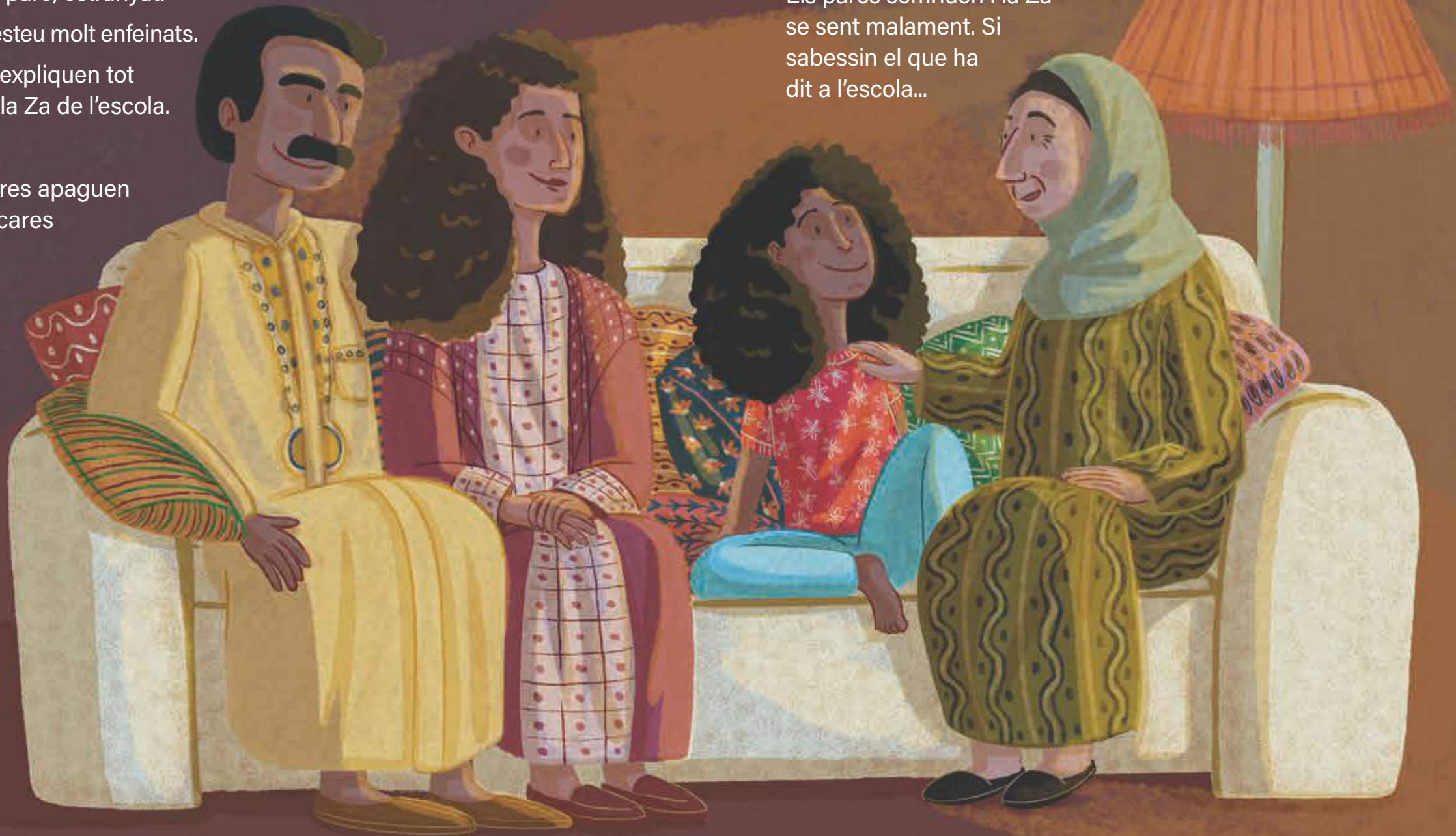
Quan tornen a casa, ho expliquen tot a l'àvia, abans que torni la Za de l'escola.

A l'hora de sopar els pares apaguen la tele, i els sorolls i les cares d'allà desapareixen.

—Avui no poseu les notícies? —demana la Za.

—Cada dia diuen el mateix! —li diu l'àvia fent-li l'ullet.

Els pares somriuen i la Za se sent malament. Si sabessin el que ha dit a l'escola...

L'endemà la mestra explica que aquest divendres, com que la família de la Za està enfeïnada i no pot venir, faran una activitat diferent.

—Què farem?! Què farem?! —pregunten tots els nens i nenes.

—És sorpresa! —diu la mestra. I a la Za li sembla que li ha fet l'ullet.

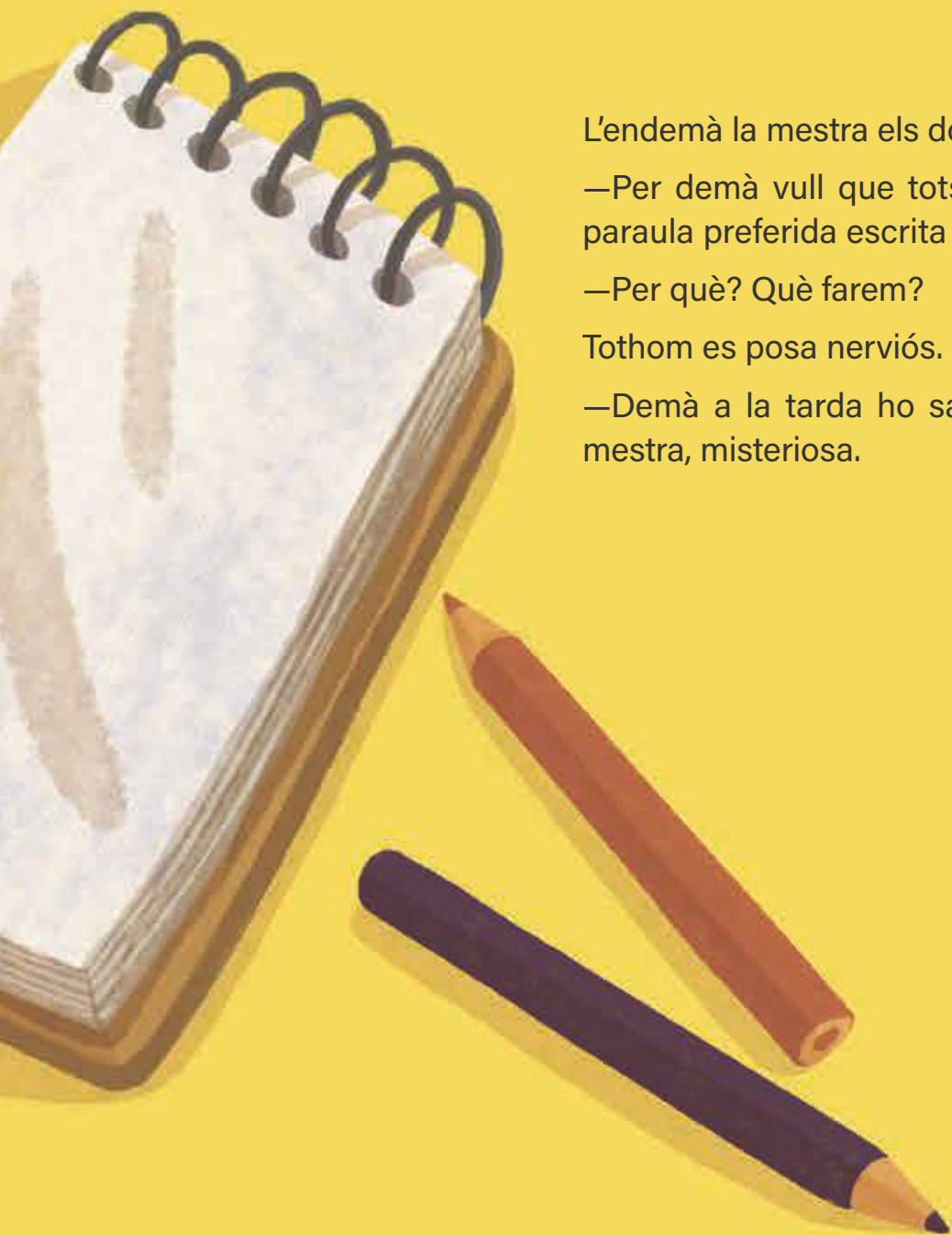
«Ha sigut com màgia!», pensa la Za mentre torna cap a casa. Ja no està amoïnada. Els pares i l'àvia no hauran de venir a l'escola. Ningú sabrà que no saben llegir en l'idioma d'aquí.

—Com ha anat l'escola? —li demana la mare de seguida.

—Molt bé, com sempre!

I la mare somriu d'una manera diferent.

L'endemà la mestra els dona instruccions:

—Per demà vull que tots em porteu la vostra paraula preferida escrita en un paperet!

—Per què? Què farem?

Tothom es posa nerviós.

—Demà a la tarda ho sabreu! —els respon la mestra, misteriosa.

A casa, la Za rumia quina paraula escriurà al paperet.

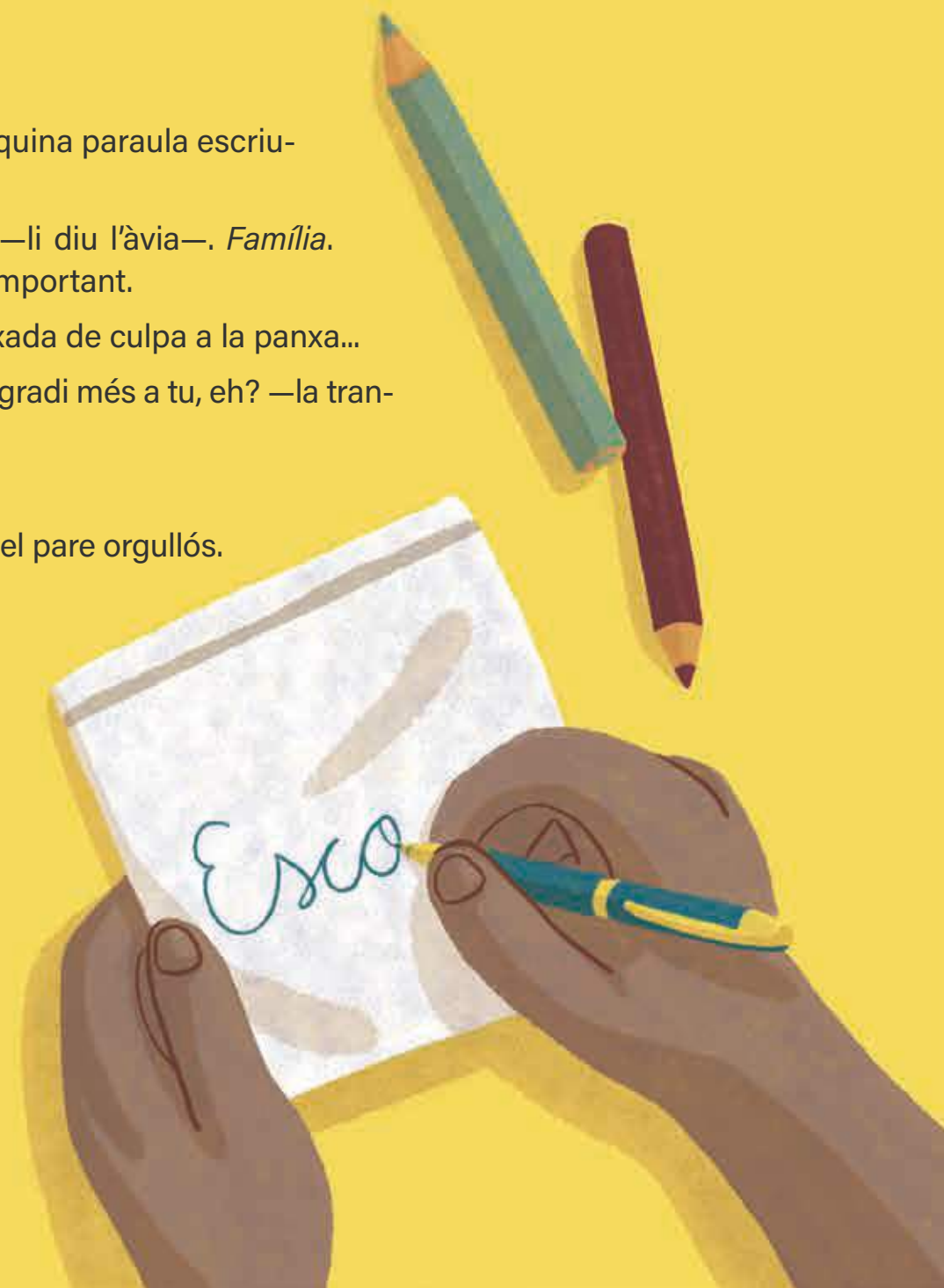
—Jo ho tindria clar —li diu l'àvia—. *Família*. Perquè sou el més important.

La Za sent una punxada de culpa a la panxa...

—Tu escriu la que t'agradi més a tu, eh? —la tranquil·litza la mare.

—*Escola*.

—Molt bé, filla —diu el pare orgullós.

—Bon diiii! —els saluda la mestra de bon matí—. Vinga, aneu deixant els paperets damunt de la meva taula.

A mesura que arriben, tothom deixa el seu paperet i s'asseu. I el matí es fa llarg perquè tots tenen ganes de saber quin sorpresa hi haurà a la tarda.

—Caram, quina oloreta! Què hi ha per dinar, iaia?

—No ho sé, avui cuina ta mare.

—Vedella amb bolets, reina! —diu la mare des de la cuina—. I he fet patates fregides!

—Quin dia més especial! —diu la Za amb la boca plena.

—Ja ho pots ben dir, filla —li respon el pare.

I tots riuen. I la tele torna a estar apagada. Que potser ja no se'n recorden d'allà?

—I per postres, què hi ha? —diu la Za, llaminera.

—Poma! —respon el pare allargant-n'hi una.

La Za la mossega i se la cruspeix en un tres i no res,
però el nas no l'enganya, l'àvia ha fet pastissets de
festucs... Per què no n'hi donen cap?

Per fi arriba l'hora de descobrir la sorpresa.

—Passeu i seieu. I tu, Za, vine cap aquí!

La mestra li embena els ulls.

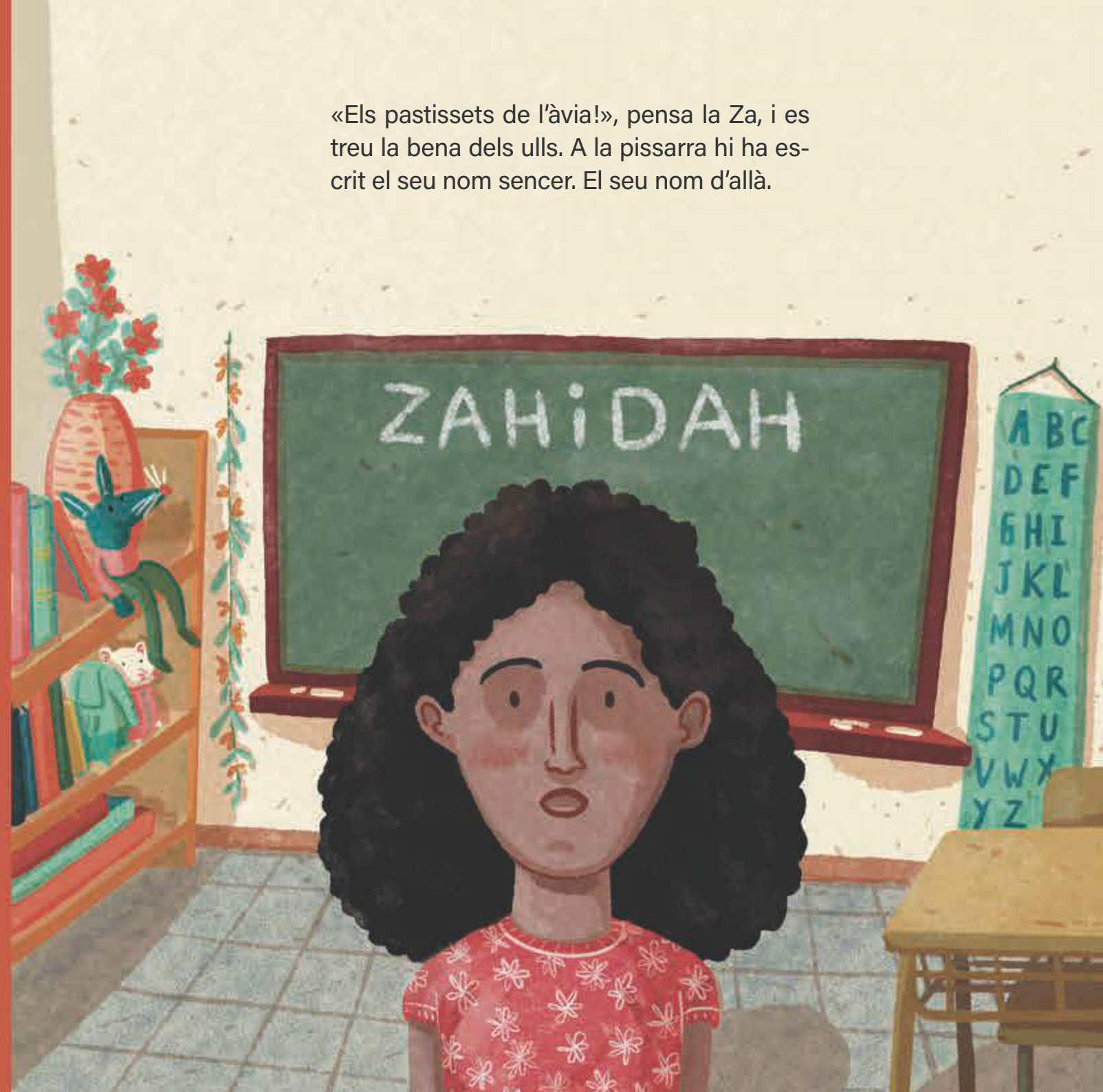
—Aquesta sorpresa és especial per a tu.

La Za no veu res. S'ha posat nerviosa. I a més se sent una mica malament, perquè gràcies a una mentida ara li faran una sorpresa. No sap si s'ho mereix. O sí que ho sap, no s'ho mereix. I... com és que torna a sentir aquella oloreta dolça...?

«Els pastissets de l'àvia!», pensa la Za, i es treu la bena dels ulls. A la pissarra hi ha escrit el seu nom sencer. El seu nom d'allà.

El pare, la mare i l'àvia entren a classe amb una safata plena de pastissets de festucs! La Za no entén res. Està contenta, sorpresa i espantada alhora. Llavors sent el contacte d'una mà a l'espatlla, es gira i és l'Aya.

—Jo els ajudaré, Zahidah, no pateixis.

L'Aya també és d'allà, però fa més temps que viu aquí i a més és més gran que la Za.

—Nyaaam!

—Que bons!

—En vull més!

A classe tothom devora els pastissets de l'àvia. El pare i la mare expliquen coses d'allà en el seu idioma. L'Aya tradueix tot el que diuen. I tothom està molt atent i amb la boca plena!

Ara la mestra dona els paperets a l'Aya i ella comença a traduir aquelles paraules a la llengua d'allà:

—*Amic* es diu *sadiq*.

—Aaaaamic —diu el pare de la Za.

—Saaaadiq —diuen els companys de la classe.

amic - صديق
jugar - يلعب

—Za, perquè no els escrius als pares les traduccions de totes les paraules?

—Jo t'ajudo —s'ofereix l'Aya.

La Za i l'Aya escriuen en la llengua d'allà i els companys al·lucinen perquè dibuixen unes lletres xulíssimes.

—Uaaaau!

—*Jugar* és *yaleab*.

Arriben a l'últim paperet i l'Aya diu:

—*Escola* és...

La Za es tapa la cara. No és aquesta la paraula que hauria d'haver triat...

—*Família és eayila* —diu l'àvia mentre deixa la safata buida damunt d'una taula.

Aleshores ella i la mare comencen a aplaudir amb ritme.

—*I escola és madrasa* —afegeix el pare. I llavors també aplaudeix i...

مدرسة - escola
عائلي - família

El pare comença a cantar!

És una cançó d'allà que la Za coneix molt bé. Li fa vergonya cantar...

Però els seus companys sí que canten! Se saben la cançó! L'Aya, que els dirigeix amb la partitura a les mans, li fa l'ullet. Quina sorpresa!

La Za està emocionada i penedida alhora. Es mira la mare amb els ulls entelats i ella l'abraça fort i li diu:

—Gràcies, filla. Ens has fet entendre que ara vivim aquí.

—Jo us ajudaré amb l'idioma, Zahidah —li diu l'Aya, i agafa la mà de l'àvia i de la mare.

—Ens hi esforçarem i el curs que ve vindrem a llegir un conte, filla! —afegeix el pare.

—Ho sento, no us mentiré mai més!

A la pissarra, encara hi ha el seu nom sencer. La Za el repassa amb el guix i diu a tothom:

—Em dic Zahidah. Za-hi-dah. Repetiu-ho amb mi!

—Zaaaahiiiiidaaaah! —diuen tots.

—I soc d'allà.

ZA-HI-DAH

Però l'àvia s'acosta a la pissarra i hi passa l'esborrador fins que només hi diu:

Za

—Aquí ets la Za. I a casa, la Zahidah—afirma l'àvia.

I la Za desapareix dins d'una abraçada del pare, la mare i l'àvia alhora.

L'Aya també la vol abraçar.

—Jo et diré Zahidah. Perquè no oblidis d'on vens.

La Za fa que sí amb el cap i l'abraça encara més fort.

—Ets d'aquí i d'allà. Tens dues llengües i dues terres. Com jo. Però només tens una família, Zahidah.

Fi

Un conte que us ajudarà a veure com
tothom pot ser D'AQUÍ I D'ALLÀ. Gaudiu-lo!

